

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

Responsum I. De certa fidei profitendæ formula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

RESPONSA DE IVRE CANONICO.

PRÆSERTIM NOVISSIMO.

LIBER PRIMVS.

De summa Trinitate, & Fide
Catholica.

RESPONSVM I.

*De certa fidei profitenda
formula.*

PRADITIO
Ecclesiastica
est, Aposto-
los antequam
per orbem v-
niuersum di-
spargerentur,
vt docerent
omnes gentes, & euangelium
prædicarent omni creaturæ, con-
textuisse fidei, quam docerent,
formulam: quod symbolum A-
postolorum dicimus. quo catho-
lica Ecclesia vsa est, etiam in mis-
sa ad plura sæcula. Cùm autem
Arius alijque hæreses in Eccle-
siam inuexissent, Concilium Ni-
cænum cõactum est, in quo a-
liud symbolum editum est, quo
explicatiùs aduersus illos articuli
quidam fidei exponuntur. quo

nunc Ecclesia vtitur in missa. quod
etiam Concilium Tridentinum
Patrum exempla secutum tan-
quam scutum contra omnes hære-
ses proposuit in principio suarum
actionum *sessione 3.* & secundùm
temporum necessitatem, si quæ
nouæ hydræ emerferant, diuersas
confessiones, hæresum nascentium
reprobatoriæ in diuersis Conciliis
fuerunt proposita: quinimò multi-
singularem suam formam vel pie-
tate catholicâ, vt Athanasius in
suo Symbolo, quo etiam vtitur Ec-
clesia Romana in officio diuino, alij
peruerfitate hæreticâ, vt *abduce-
rent discipulos posse*, vt loquitur Pau-
lus *Act. 20.* alij sub impia calliditate
verborum conceptam, vt ne vide-
rentur discedere à Concilio Nicæ-
no, alij sve occumenicis, dum incau-
tos deciperent, ediderunt. *vt videre
est in Annal. Eccl. Baronij, Spondani a-
liorumq.* Ipse etiam Iustinianus
de assensu Episcoporum quorun-
dam singularem professionem edi-
dit *in l. reddentes. C. de sum. Trinitate*
quam *ibidem* confirmat Ioannes

A Papa

21
 Papa I. inter claras. & l. liquet. cui confessioni, ac fidei, inquit, quisquis contraditor existerit, alienum se ipse à sancta communione, alienum ab Ecclesia iudicabit esse catholica. Sic & Innocentius III. in Concilio Lateranensi professionem fidei proposuit *relatam in c. 1. & 2. X. hoc tit.* Gregorius X. in Concilio Lugdunensi *relatam h. 1. in 6.* Clemens V. in Concilio Viennensi. *cod. in clem.* Eugenius III. in Concilio Florentino, super Græcis, Armenis, & Iacobitis vnientibus se S. Romanæ Ecclesiæ. denique Concilium Trid. *f. 25. c. 2. f. 24. c. 12.* à promotis ad Episcopatum, dignitates, Cathedrales præbendas, beneficium curata exigit, vt faciant fidei orthodoxæ professionem, & in Romanæ Ecclesiæ obedientia se permanfuros spondeant, ac iurent: & ob hæreses rursus enatas, omnia & singula quæ ab hac sancta Synodo definita & statuta sunt palam recipiant: certa tamen alia forma non præscripta. quare & Bulla cœnæ, nostro sæculo accommodata, pro catholice fidei vnitatem, atque integritate retinenda, & ne fideles Christi circumferantur omnivento doctrinæ, excommunicat primo loco quoscumque Hussitas, Wiclefistas, Lutheranos, Swinglianos, Calvinistas, Hugonotos, Anabaptistas, aliosque hæreticos, quorum peruersa dogmata à d. Synodo Tridentina damnata sunt. denique Pius IV. obligationem faciendæ professionis fidei extendens ad regulares præfectos, *bullæ incip. in unum Id. Nouemb. 1564.* decreuit, vt vnus & eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur; vnica & certa illius forma innotescat, publicetur, & vbiq; gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij, & prædicta constitutione spectat, obseruetur; sub pœnis per Concilium ipsum in contrauenientes latis: quam formam ibidem præscribit,

complectentem initio symbolum Nycenum ac deinde plures alios fidei articulos, aduersus prædictorum temporum hæreses plenius declaratos, cum illarum anathematizatione. Igitur illi qui à Concilio, aut d. constitutione expressi non sunt; ad formam illam non tenentur. quare & breuior pro aliis proposita à Synodo provinciali Mechlinensi anni 1567. *tit. 1. ar. 3. & 4.* fuit à Sede Apostolica approbata, vt in calce apparet.

Quæsitum est igitur an professio fidei facta à canonicis cathedrali, non secundum formulam Pij IV. sed sub generalibus tantum clausulis *d. c. 12. f. 24. d. c. 25. Concilij Trident.* propositis, ad hoc sufficiat, vt fructus faciat suos, & illi possessio suffragetur? & videri non potest sufficere; vbi constitutio Pij IV. iuxta Concilium publicata, & recepta est. dum secundum illam professionem fieri iubet, sub pœnis per Concilium ipsum in contrauenientes latis. neque frustra ex dictis apparet certam formam fuisse præscriptam. Nihilominus, si bona fide, & ex vsu iam post Concilium antiquo, præstita est fidei professio; cessare posse videtur rigor ille pœnalis. non improbabiler Diana *& de citati p. 3. & t. 2. ref. 8.* dixerint eandem Pij IV. constitutionem, vel vsu non esse receptam, vel contrario vsu abolitam. quoad regulares, præsertim cum intentioni Concilij Trid. satisfactum videatur, & generales clausulæ omnes fidei articulos, omnesque sectarum species complectantur: specialis autem expressio, quamuis in modo perfectior sit, in substantia tamen non differat. & d. Concilij decretum ipsaque Pij IV. constitutio positivi iuris sit, ac multo magis modus illius, & formula: cui contraria consuetudo possit derogare: non quoad fidem; sed factum ipsum dum.

dumtaxat professionis, ac formula. ita tamen vt si formula Pij IV. exigatur, nulla sit in præstandâ tergiversatio: quippe quæ hodie pro tessera agnoscitur orthodoxorum.

De Rescriptis.

RESPONSVM I.

De triennali possessore, & concordatis Germania, omissa mentio, an vitiet rescriptum.

Multa rescripto obijciuntur: sed enimverd in rescriptis iustitiæ subreptio & obreptio non ita curatur, quin si rescriptum datum fuisset in forma communi, & delegatus procedat secundum formam iuris, omissa forma rescripti. *c. super. X. de rescriptis. l. 1. & 2. C. si contrarius vel util. pub.* Itaque si orator nihil aliud dixisset, quam sibi collatum esse à sua Sanctitate personatum, & aduersarium illum detinere; mandasset Pontifex delegato, vt partibus auditis ius diceret. ideoque erit illud hic faciendū, cum & illud solum mandatum sit, etsi narrata non vera essent: nec exceptionum obiectio remoratur litis contestationem. *c. 1. de lit. contest. in 6.*

Duo tantum sunt ex obiectis quæ remorari possunt. 1. quod de pacifica possessione triennali dicitur, vt molestari possessor nequeat, *ex regula 36. Cancellarie.* contra quam obentæ impetrationes, & rescripta nulla sunt, nec molestari per eadem possessor potest, vt in eadem regula dicitur, & vsys feruat etiam in Francia ex Concilio Basiliensi, & pragmatica sanctione. *Rebuff. ad const. reg. de caus. benef. possess. ar. 7. gloss. 1. n. 10. &*

segg. & in tract. de pacif. possess. n. 41. & 73. adeo vt huiusmodi exceptio impediât litis ingressum, perimatque rescriptum. *d. c. 1. in fin. de lit. contest. in 6.*

Quod autem Concilium Tridentinum ^{3.} *f. 24. c. 20.* nolit causas beneficiales etiam aliis committi, quam Ordinariis locorum; per exceptionem duorum casuum quam fecit, non exclusit alios casus, in quibus ius vetat Ordinarium esse Iudicem. contra ius autem est, vt in sua causa quispiam, qui superiorem recognoscit, Iudex sit. atque ea propter celsat eo casu dispositio Concilij Tridentini vetante iure ne quis in sua causa ius dicat, id quod his verbis exprimitur in rescripto; *quia Ordinarius loci habet interesse*, eoque insinuat quod Concilij dispositio obtinere hinc nequeat.

Quare *in c. statutum 9. 1. de rescriptis in 6.* decretum est, vt cui actio dirigenda est aduersus suum Ordinarium, petere is Iudicem possit, extra ciuitatem, & diocesim illius. ita tamen vt intra vnam dietam: quod iterum extensum ad duas, & ferè Concilium Tridentinum viciniore comulat in aliis casibus, eoque respicit & hæc clausula; *Ordinarius loci, & alij viciniore ad instar interesse habent.*

Ideoque quia Ordinarius in hac causa beneficij à se collati pars est, seu interesse habet; Iudex esse non potest. sicut iis, quos causa primario tangit, seu ab aliis causam habent, sententia nocet. *c. 25. X. de sentent. l. sæpè D. de re iudic.*

Manet ergo resolutum, quod vbi Episcopus pars est, seu illius interest; nec ille Iudex esse possit; nec vetetur à Concilio pars extra ciuitatem & diocesim Iudicem petere, etiam in prima instantia.

Neque obstat, quod huic casui

A 2 à iu.